

ZEMPLÉN.

Társadalmi közlöny.

MEGJELEN HETENKINT EGYSZER.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Bérmendetlen levelek
csak ismert kezekből
fogadtatnak el.
A kéziratok nem adatkak
vissza.

A nyílt-térben minden
három hasábos garmond-
sor díjja 20 kr.

Hirdetési díj:

A hirdetéseknek minden
egyes szó után 2 kr. fi-
zetendő.

Terjedelmes hirdetések
többszöri beiktatása,
kedvezőbb föltételek
alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás
után kincstári illeték
30 kr.

Az iparos-osztály anyagi, erkölcsi és politikai helyzete.

— Heyduk Ambrustól. —

V.

Valahányszor egy-egy újabb felmerült pénzváltás anyagi létfeltételeinket alapjában megingatá, mindannyiszor akadtak többen, kik a közjogi alkotmányos pártok alakulásához képest, melyhez tartoztak, javaslatokkal álltak elő, melyek a „bankügy“ kérdésének mikénti megoldására voltak irányozva. És mindannyian „közjogilag iparkodtak bizonyítani, az egyik avagy a másik nézet jogosságát, előnyeit azon politikai elvekhez képest, melyet a javaslattevő az alkotmányosság fogalmának irányeszméihez képest vallott.

Voltak, kik „szabad jegybankot,“ kik „Ausztriától elkülönített független bankrendszert“; mások kik az „osztrák nemzeti bank érczkincsén megosztott és különvált bankkormányzatot,“; végre olyanok, kik beismertve a bankszokás jogait, csupán: a „fióktelepek kellő javadalmazását“ óhajtották. „De tényleg javaslatok a bank részéről figyelemre sem méltatva, eredménytelenül mosódtak el terveik azonnal elnémultak, mihelyt az „osztrák nemzeti bank“ a türelmetlenek megnyugtására a válságok közepette: néhány százezer forintokat fiókjainak rendelkezésére bocsátott és ezzel a mézes madzagot a nemzettel megizlettetni -- kilátásba helyezte.

Ha a nemzetre irányozott anyagi nyomás elviselhetlen sulyát politikai vezérferfiaink már egyenleg szinte érezni kezdék. Igaz! hogy azonnal megtörtént részokról a felszólamlás is. De mihelyt a nyomás bármily körülménynél fogva engedett elnémult a panasza. A kisütött nap gyenge fényénél a remény malasztjával felmelengették a nemzet dermedt tagjait. Mellőzve lón ismét „a közgazdasági ügy“ — és közjogilag háborítlanul folytatták tovább a vitát: hogy a nemzet boldogíthatására melyik párt a kormányképes, és kit illethet méltóbban meg a miniszteri tárcza, melyhez ha másképp nem juthatnak, végre is készek megtagadni politikai multjokat, meghazudtolni vallott elveiket; elárulni választóikat, kiknek nyakára hurkot vetett az uzsora, melynek folyondárai mindinkább elfojtják lehetőségeinket. Mert habár Wahrman: „az uzsora tárgyában tartott enquetnél“ az ország általános hitelviszonyairól a legkedvezőbbben nyilatkozott és a kamatlábat 5-7 %-kal jelezte: a kisipar és kisbirtokos-osztály még maig sem ismeri a hitel e jótéteményeit, melyet hazánkban egy igen vallásos Istenfélő népe 100 - 200 %-os kölcsőneivel nem irtózik rajta végrehajtani.

Igy a nemzet zömét képező „kis és középbirtokosok“ — kézművesek és apró kereskedők „anyagi létfeltételeinek ily szorongatott helyzete közt, mindinkább pusztulóban vannak az erők, melyek segélyeivel, hazánk közgazdaságai átalakulását biztosan meglehetne kísérteni; és a „bankügy“ kérdésében erős állást foglalni el. Ne ringassuk tehát önmagunkat „közjogi vívmányaink“ tulbecsülése által, célra nem vezető illusiokban; mert midőn Prileszky Tádenak 1874-ik évben tett azon szelid indítványát: „hogy az osztrák nemzeti bank“ érczkincsét megosztva, — üzletkörtől elkülönítve a „hitelügyek és valuta rendezésére a birodalom mindkét felében külön igazgatótanácsot állítson fel, melynek Bécsben székelő tagjai egy osztrák bankakta alapján „cs. és kir. szabad. osztrák magyar nemzeti bank Ausztria számára“ czime alatt a Laj-

tán tuli részek anyagi érdekeit intézné. Budapest felállítandó igazgatótanácsa pedig egy magyar bankakta alapján: „cs. és kir. szab. osztrák-magyar nemzeti bank Magyarország számára“ czimén hitelügyeink élén állana; — természetesen a főkormányzatot mindkét birodalmi fél igazgatótanácsa felett a jelenlegi bécsi kormányzat kezébe felejtve: — sem méltatta a bank figyelemre. Midőn kormányunknak „a fióktelepek kellő javadalmazásának“ kérdésében támasztott méltányos igényeit szükkeblüsséggel korlátozni megkísérelte; midőn továbbá az uzsora-kamat ellensúlyozására czélba veendő hitelműveleteknél, hazai takarékpénztárainkat csupán az egyetemlegesen felvállalt kötelezettség elvállalásának és kézizálog adásának feltétele mellett ígérte támogatni, meg lehetünk győződve: hogy füleit méginkább befogja dugni az oly szilárd hangu követelmények meghallgatása előtt, melyet a nemzet szilárdabb jellemű „közjogi ellenzéke“ már több alkalommal támasztott. A multakból okulva, nem lehet kilátásunk arra, hogy egy kölcsönösen barátságos színezetű megoldás Magyarország „nemzetgazdasági érdekeinek megfelelőleg“ fogva érvényre emeltetni, mert a „nemzeti bank“ minden oly szándéklat ellenében, mely eddigi szabadalmának határait bármely irányban is korlátozni czélba venné, ellene fog szegülni és éppen semmi okunk nincs kételkedni: hogy azon bank, mely részvényesei javára Magyarországot mintegy 4 millió forint tiszta üzleti haszonnak beszolgáltatásaival megadóztatja, mindent elfog követni; minden követ megmozdítani arra nézve, hogy szabadalma törvényhozásunk által elismerve, annak háborítlan élvezetében a birodalom mindkét felében továbbra is meghagyassék.

[Folytatása következik.]

Régi dolgok újra előhozva*).

A mult 1874-ik évi július 2 án lefolyt, s a hazai lapokban akkor oly nagy zajt keltett, mádi képviselőválasztás eseményei ma már jóformán a feledés fátyolával vannak takarva. A botrányos látványosságok szemlélésében, — az elferdített tényekből vont, s olykor barátaink becsületét is rágó hírek olvasásában, inkább gyönyörködni szerető publikum nem is gondol többé reá, — hogy akkor egy oly ember becsülete is pellengéreztetett ártatlanul, — ki — ha nem is játszott hatvan évet elért korán keresztül valami jelentékenyebb politikai szerepet; — de mégis mint ellenzéki, kiméletesebb s óvatosabb bánásmódra, eljárásra lett volna, legalább saját pártja részéről — érdemes; — mert Mezős László, köztudomás szerint, ott állt mindig, husz éves gyöngé ifju korától fogva, — azon — fájdalom ma már igen gyérszámra apadt sereg közlegényei közt, — kiket így fog valaha a hazai történet megnevezni: „az 1848. előtti tömörült magyar ellenzék hű mohikánjai.“ — Sok! sok! igen sok! tántoríthatlannak hitt bajtárs hagyta el azolta, ezen egykor oly büszke és erős zászlót, gyávaságból, — kishitűségből, némelyik, — rang, hivatal, jutalomvágyért, s még egyéb, — nem igen jellemző szilárdaságot tanúsító okoknál fogva a legtöbb: sőt még vezérek is akadtak, kik a Coriolánok szerepét vállalták magokra, — Róma ellen vezetve az erősebb volksusokat: én fogytig a megtizedeit gárda utolsó nehányai egyike maradtam és maradok. S erre urak! hiában! sokat tartok. S mig, az emelt fővel járó szökényeket, — pirulni nem tudó arcukkal, — kép-

* Mezős László ur által kértünk fel ez eredetileg a „Szabolcs“ban napvilágra jött cikk közlésére. A kérelmet nem tagadhatuk meg miután annak idején mi is megtámadtuk eljárását. E cikk közlésével. — melyet jövő számunkban Bajusz József barátunk válasza fog követni — az ügy ismét a közvélemény ítélt széké elé hozatik, miért is mi minden megjegyzéstől tartózkodunk. Szerk.

zelt nagyságukban, megsüvegei a bámész nép; — addig a hajolni, a tántorodni nem tudót, kövel és sárral dobálta meg bennem, inkább a rokon, s több barát, mint az idegen és ellenség. Miért? talán politikai hitemet változtattam meg július 2-án a kérdéses választás alkalmával én is? — Nem! hiszen az ilyen csekélységekért kinek jutna eszébe mai időben megbírálni a bölc Circumspectusságot. Vagy talán engem is hamis váltókkal szökve, külföldről hoztak vissza, mint számos nagy urainkat? — Nem! — hiszen az ilyen mindennapi városiasságokból, nem szokás oly nagy hirlapi zajt kelteni. Vagy talán fizetési képtelenséggel, megromítottam pár százezer forintig, egy néhány árva családot, vagy értem jótállott barátomat? — Nem! — Hiszen az ilyen szerencsétlen befektetések, s vállalatok áldozatai, nem méltók a szigorú bírálatra. Vagy talán általirattam nőmre csekély vagyonomat hogy megromsám néhány ezer forintig becsület és nem becsület hitelezőimet? — Nem! — Hiszen ez csak ügyes pénzügyi mivelet mai időben már, — mely az utolsó falu és kisvárosban is napirenden van. Vagy talán becsületbeli adósságaimat nem fizetve, az államtól heverésem díjában huzni kellett évi fizetésemet, s napdíjaimat bizonyítatlan időre lefoglalták? — A világot sem! — Hiszen ez a fő városi nagyságos világ bontonyjához tartozik, — azt nem is győznék mind szerben-számban tartani a lapok. De hát miért utoljára is? — hát országra szóló bűn az, hogy tetszett egy, a Bach-korszak uraitól, épen úgy, mint az Andrássy kormányától hivatalt kért, de nem kapott, s azért baloldaliá travestált Bajusz nevű ujhelyi ügyvédnek, rólam azon rágalmozó hirt terjeszteni, hogy pedig saját pártom lapja az „Egyetértés“ útján: „Hogy én a képviselői jelöltséget, — azon kérdéses 2-ik júliusi mádi választáskor, pesti kalapgyáros, s akkori ellenfelem Ráth Károlynak, 10 vagy 20 vagy nem tudom én hány ezer frtért, áru módjára eladtam.“ — S elég hitvány lévén az engem rég ismerő jóbarát ezt rólam elhinni, — az ellenségtől mást követelni gyarlóság lett volna.

Most azonban — a nem is képzelt véletlen azt látszik akarni, — hogy ezen méltatlan gyanúsítástól, melylyel akkor engem nevezett baloldali albarátom megakart bélyegezni, épen egy, ugyanazon egyén, ugymint Ráth Károly ur, illoyalis eljárása miatt, köztem és közte keletkező per legombolyítása tisztítson meg, s azon keletkező per legyen az esz-köz, mely a most már elfogulatlanul ítélt közönség előtt, azon választás elferdítve előadott eseményeit, igaz és való színben derítse fel.

Ime azért, az ezen Ráth Károly ellen megindítandó peremhez szükségselt ügyvédi utasítást, mit perem előmozdítója, pesti ügyvéd Füzeséry Géza öcsém s barátomnak f. év január 26-ik napján küldtem meg, egész terjedelmében a t. olvasó közönség előtt feltárom, — némely közölhető okmányok mellékletével.

Ügyvédi utasítás F. Gézához.

Az 1872-iki képviselőválasztások alkalmával, midőn te is édes öcsém, mint baloldali jelölt küzdöttél Beregmegye egyik választókerületében, ha jól tudom, Lónyay János ellen, — a tokaj-mádi választókerületben, néhai Vetsey Oláh Károly jobboldali jelölttel huztam meg keményen a szíjat. Azonban eppár titkos ellenségemből magát pártvezéremmé feltolt semmiházi ravasszága, helyesebben gaszága miatt tízezer forintot, melyhez br. Baldátsi Antal jóbarátom egy nagy összeggel járult, — elszórva — 1460 szavazatommal buknom kellett Vetsey 1510 szavazata ellen. Igaz! a kormánypárt központjának hat, Vetseynek harmincz ezer forintjába, s a különben is gyenge idegrendszerű férfinak, s hat heti zaklatások alatt megtört egészsége következtében életébe került az a győzelem.

Mult 1874-ik évi május havában Vetsey Károlynak bekövetkezett halála által megürülvén helye, ugyanazon év július 2-ik napját tüzte ki a zemplénmegyei központ új képviselőválasztásra. A jobbpárt nem találva egy másik gazdag, és áldozatkész Vetseyt „Faciebat ex necessitate virtutem“ s nem léptetett el pártja részéről ellenem senkit. Így az én megválasztásom pár napokig egyhangunak lenni mutatkozott.

ságok előtt inditsuk-e meg? És mint nobilis ügyvédhez illik, szólítsd fel előbb erre Ráth urat is. Hanem azt kikötöm, hogy felszólításod nyilvánosan, valamelyik nagy hazai lapban jelenjen meg; hiszen a szerkesztőségek lojalitásától követelhetem, hogy ha annak idejében oly kések voltak az ellenem szórt rágalmakat közölni lapjaikban, most a védelem betűinek is legyenek szivesek megnyitni hasábjait. — Ha fizetést követelnek érte, készséggel teljesítem.

Az „Egyetértés“ nem lesz az első közt a felvételnél, — bár ő lenne vele kötelező — egynemely nagyhatalmassága ezen lapnak, rossz szemmel néz reám, a régi jó barát, mióta a múlt évi májusi gyűlésünk alkalmával, a függetlenségi párt alakításáról Mocsárynál tartott értekezleten ki mertem mondani: „Hogy mi az ország minden vidékéről egybesereglett ellenzéki választók, nem egy új balpárti árnyalat alakításáért fáradtunk Pestre, — nem azért, hogy a sereg nélkül működő ellenzéki vezérek számát ismét egygyel szaporítsuk; hanem azért, hogy a szétszaggatott ellenzékot egyesítsük, egy kalap alá hozni megkísértsük.“ — Elég volt ennyi, hogy reám az anathema kimondassék; — hiszen még Kossuthra is megnehezítettek ezen urak, mert történeti nevezetességű legközelebbi nyílt levelében Tisza Kálmánról ezen szavaiban: „a vér nem válhat vízzé“ kibékítőleg mert megemlékezni. Kérd fel a „Magyar Ujság“-ot, kérd fel a „Hon“-t, talán ők felveszik; nem kérek tőlük pártfogást, csak méltányosságot; mert a Bajusz gyanúsításait ők is terjesztették ellenem, most nyujtsanak segédkezet az igazolásra is ép oly készséggel. Ezt hozza magával a szerkesztői becsületesség.

Tiszta, mocsoktólment nevet szeretnék kis fiamra magam után hagyni, ez minden törekvésem; hiszen tudtam én azt jól, még 40 éves koromban, 1834-ben, midőn szegény Lovassyval Pozsonyban az ellenzék sorai közé esküdtem fel, hogy jutalomra, elismerésre nem kell a politikában számítani. De hogy saját pártom, s barátaim fognak utóljára ártatlanul megfeszíteni, arra, megvallom, még se voltam elkészülve.

Beatus ille qui procul negotiis, stb. Két ezer évvel ezelőtt mondta ki ezen nagy igazságot Horác, s ez lesz ezután az én jelszavam is. — Az ellenzék csatlánczát hadd képezzék ezután Szini László és Bajusz; én, már ugyis betöltve hatvanadik évemet, majd csak hátul kullogok, hol nem talál többé a golyó, nem a méltatlan bántalmazás.

Tolcsva, 1875. február 10-én.

MEZŐSY LÁSZLÓ.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ajánljuk a helybeli és vidéki közönség valamint a növeldetulajdonosok figyelmébe Müller Lajos fővárosi táncz és illemtanítót, ki városunkba érkezve tanításait közelebb megkezdendi. Volt alkalmunk az illetőnek bizonyítványait megtekinteni, melyek egyik szakmájabeli ügyességéről tanuskodnak. Előjegyzések táncz és illemtani órákra lakásán (papsor-utca 219. sz.) és Lövy Adolf könyvkereskedésében eszközölhetők.

Emlékeznünk fognak olvasóink: hogy tavali július hóban dr. Grosz Armin hononnai ügyvéd ellen

volna vezetéknevök is, ha azt örökölnék; azaz, hogy örökölni talán örökölték, hanem ők magok nem használták s így nem használjuk mi sem.

Minek a vezetéknev, ha a bába asszony gyomrából kikerült keresztnev oiy jó hangzásu? . . . Szuzi, Muszi, Szuzsimuzsi.

De nem is mindennapi ficzkók voltak ám! Egyikben annyi eredetiség, mint a másikkban. Ritkán tudtak megf. ni egymás mellett, még sem tudtak egymás nélkül megenni. Egyik perczben veszekedtek, a másikkban ölelkeztek. Ha Szuzi azt mondta: gyerünk mulatni, Muszi álmoságról panaszkodott, Szuzsimuzsi meg pláne vetkezni kezdett. Holnap ez megforditva történt, holnapután detto. Ha Muszi enthuziasztikus érzelmektől megkapatva, szavalni kezdett: Szuzi ilyenkor okvetlenül waltzert füttyölt; Szuzsimuzsi meg legalább is a csizmáját tisztította. Ha Szuzsimuzsi verset irt (szeretett ábrándozni), Szuzsi arról gondolkozott fenhangon, mit kellene zálogba tenni; Muszi meg azt panaszkolta el, hogy miként bánt vele hitelezője, az a máskor annyira becsületes ember, ki eddig hetven perczentet vett — csak! Ne neked poezis! Szuzsimuzsi barátunknak minden illuziója odalett erre, neki is eszébe jutott adóssága. Pedig akkor aztán valóságos absurdum verset írni.

Tehát jó barátok voltak: Szuzsi, Muszi, Szuzsimuzsi. Hanem mégis jobban együttartottak Szuzsi meg Muszi. Szuzsimuzsi szerintök nem volt elég praktikus. Még akkor sem merte a lányt megcsókolni, ha az önként kínálta a csókot. Legalább ők így hitték. Szamár poetának hitták, aki csak az ábrándozásnak él, míg egyszer csak önmaga is sohajjá válik, Szegény Szuzsimuzsi rá is szedték néha. Midőn az egy-egy jó verset ütött össze s kimerülten hajtá fejét álomra, s álomban a rózsaszarcs piros zománczát lopdosta le forró ajkával, „behuynyt szemei-

Korach Gyula végzett jogász Kassán az Európa szálloda folyosóján revolverrel gyilkossági kísérletet követett el, mert Grosz Spitz Ludmillával házasságra volt lépendő, holott e hölgy iránt Korach Gyula is heves érzelmet ápol. Ezen ügyben m. hó 22-én ejtetett meg a végtárgyalás s vádlott vizsgálati fogságának betudásával 3 évi börtön büntetésre ítéltetett. A közzvaló 8 évet kért a bűnösre kimondatni. kinek védője dr. Juhász Mihály volt. Az ítélet ellen vádló és vádlott felebbeztek.

A kémény kigyulások egész télen ismételték magukat, hol itt, hol ott, de minden hétre kijutott egy kis ijedség, mely okozóját, — nagyon helyesen — a kéményseprők hanyagságukban kereste. Tegnap dr. Schön Vilmos házában gyult ki a kémény s Lang építész és tűzoltó erélyének lehet köszönni, hogy nagyobb baj nem származott belőle. Jó volna ha a hatóság erélyesen utánna nézne a kéményseprők működésének, s minden kéménygyulladás esetén érzékeny büntetéssel torolná meg hanyagságukat.

Bonnaz Sándor csanádi püspök a hazai iparügyek támogatására, mint alapító tag a „Tokaj-hegyajjai kerületi iparosok egyesületébe“ lépett.

A kassai ügyvéd-kamara febr. 25-én megalakulván tisztviselőit következőleg választotta meg: Elnök lett: dr. Juhász Mihály Kassáról. Alelnök: Besseney Gábor S.-a.-Ujhelyből; titkár: Korányi Károly; ügyész: Benzúr Géza; pénztárnok: Beszilla Sámuel. Választmányi tagok: Glósz Ernő, Major János, Éder Ödön, Demeter Titusz Kassáról. Diószeghy János, Kálniczky Károly, Bajusz József S.-a.-Ujhelyből; Matolay Viktor Homonnáról. Választmányi póttagok: Brósz Jónát, Timko József Kassáról, Tok Sámuel Tornából, Székely Károly Tokajból. A választás illetén eredménye közös megegyezésből származik, miután a zempléni ügyvédeknek megígérték: hogy ügyöket egy önálló kamara kieszközölése iránt felsőbb helyen a Kassaiak erélyesen támogatni fogják. Megelőző napon ismerkedési estély tartott melyen mintegy 170-en vettek részt s amely elég kedélyesen folyt le. Az estélyen a megye és város főispánja is jelen volt.

* Nagy tűz dühöngött csütörtökön S.-Patak melletti Józseffalván. A pusztító elem a legnagyobb szélvésben ütött ki, s még szerencsének nevezhető, hogy a falu tulsó oldalán s így 16 épületnél több martalékul nem esett. A szerencsétlenség vigyázatlanságból eredt, t. i. egy ember az udvarán löporral vetetett szét egy fatuskót, s evvel idézte elő az ezrekre menő kárt, s tette tönkre szomszédait.

* Színház. Csütörtök február 25-én: „IV-ik (Kun) László.“ Dobsa Lajos e jeles dráma, jobban: tragoediájában mutatta be magát Szegedy M. színtársulata. Oly sűrűn részletetett bennünket Thalia szellemi (!) vacsoráiban rövid pár év alatt, hogy éppen nem csudálkozhattunk (főleg inycenz közönségünkkel szemben), ha a beköszöntőnél kissé „hangos“ házzal találkoztunk; mert bizony sokszor el lett már rontva az „étvágy“ olyan „krajnyai kruppafele“ eledellekkel. Jól esett ez este kibékülnünk — gyomrunkkal. Thalia asszony izletes „túrós-cuszát“ tált fel, s papjai, papnői hebizonyították: hogy értenek a szakácskodáshoz. De kezdjük komolyabban. A czimszereplő: Hetényi, első megjelenésekor elárulta a tehetséges fiatal színészt, ki egyaránt személyesíthet hőst és salon-szerelmezt; az elsőről

vel“ a hattyu-kebel szédítő örvényében süllyedezt, karjai a karcsu derék körül lázas hévvel fonódtak mindaddig, míg csak a csordáskürt idétlen hangja szét nem ugratta azt a kábító varázképet: ilyenkor ha az álom szédítő mámorától megbüvölve részegülten rohant az asztalhoz, (hol estve versét hagyá) hogy amit álomban látott, ott a papiroson — melyen az megörököltve, megtestesítve, már álma előtt meg volt — még egyszer láthassa, újra meg újra olvashassa: ilyenkor majd a guta ütötte meg . . . a versnek se hire, se hama.

Szuzsi vagy Muszi rég elajándékozták azt azóta — akár egy nőnek, azt mondva mindenik, hogy maga csinálta. Így rakták magukra a Szuzsimuzsi „páva-tollait“. Csak úgy nevetik szegényt. Szemesnek a világ. Praxis nélkül mit sem ér a poezis!

Hej pedig azok a versek tömve valának alabstrom-arcz, hattyu-kebel, rubin-ajak, gyémánt-szemek, éjfélfürtök, sylfid-termet s szent Nepomuk tudná, mennyi meg mennyi százféle ékességeivel a földi rögös pálya imádott angyalainak — a nőnek! És az olyanra, ki e sok mindenféle ékességet úgy apróra el tudja mondani, arra aztán nem is lehet okuk haragudni azoknak az imádott angyaloknak. Ha tudta volna ezt a mi poetánk, talán neki is rugaszkodott volna ugy hébe-hóba egy ostromnak: élőszóval elmondani mindazt, amit a papirosra oly ügyesen szokott lera-kni, — elmondani egy olyannak, kinek azért nincs oka megharagudni . . .

Szegény Szuzsimuzsi! — gondolták Szuzsi meg Muszi, s jót röhögtek a markukba. Szemesnek a világ. Praxis nélkül mit sem ér a poezis! . . .

De azért Szuzsimuzsi mindegyre faragta a verseket. Nem esett kétségbe, ha ellopdosták tőle; egy helyett kettőt irt. Majd csak veszi azoknak ő is hasznát egyszer — még pedig in praxi. Hiszen meg

meggyőzött bennünket impozans megjelenése, magatartása, a másodiknál: a kellő simaság, kerekdedség játékában. Szavalásából nem hiányzik az érzés; de tüzet többet adjon hozzá, különösen a pillanatok roamos hatásai alatt, midőn a szemek szikrázásában, a szavak pattogásában, az erő látszólagos megfeszítésében akarjuk látni az indulat-áramlat zajosabb kitörését. Hangjában észleltünk némi tompaságot, s a hiány, mit előbb mondottunk, részben ennek is tulajdonítható. Egyébként előadása tiszta, olvadékony; hangsúlyozása találékony. Ayda, Myze huga, (K. Rasztolics Laura), ki ugy tűnik fel a kéjvágyó király előtt, mint valami nem földi lény: — erős kezekben volt. Rasztolics Laura ugy kidomborította e jellemet, mely a magas műzlést is kielégíthette. S ha hire megelőzte: méltán történt az. A vidéken egy-egy színész nő alig számíthat több habérra, mint Rasztolics Laura. Alakjában, megjelenésében sok méltóság, e mellett mesterkéletlen finomság s megnyerő rokonszenv; hangja erőteljes, mégis olvadékony, csengő; előadása kedves, vonzó. Oly tulajdonok, melyek egy színész nőt méltán kedvelté tehetnek. Találkoztunk még ez alkalommal jobbhirű tagokkal: mint Biróné, Alajosné. Birónét az előtt nem volt alkalmunk ismerni. Most csak ennyit jegyzünk meg; hogy játékában van drámai érzés; de a szavak kiejtésében több simaságot, s a hangsúlyozásban több correktséget tanusítson. Ha heve elragadja: nem mindig azon szótagra fekteti a fősúlyt, amelyre kell. Alajosné is olyan alak, kinek első látásra belátható, hogy már régóta működik, s egy ilyen társulatnak hátrányára nem válik. Annak idején szerepkörében többet is jegyzünk meg róla. Hegyi szintén jól játszott. Szóval az első előadás után meggyőződünk arról, hogy Szegedy tisztességes complet társulatot hozott össze, karikirt előadókkal nem fogunk találkozni. E hét folyamában felemlítjük még a „Strike“-t, amikor legtöbb élvezetet nyújtott H. Hetényi Antónia asszony kedves játékával, ki Szikránét oly talpraesetten személyesítette, amint azt látni óhajtottuk. Hangja kellemes, s a katarikus időjárás daczára is elég tiszta volt, s éneklése, hisszük, hogy mindenki tetszését megnyerte, s Antónia biztosította magának a közönséget a népsziművek pártolására, melytől eddig mondhatni, hogy kissé idegenkedett. A jobb tagok közé sorozhatjuk még Szegedinét, Pethót Berzsényit, kiknek jáékát szintén figyelemmel fogjuk kísérni. Berzsényi a „Czigányt“ némely lévonásokkal sikeresen személyesítette. Most csak ennyit általánosságban; főczélunk lévén ez általános ismertetés: részletesebben majd máskor ezen tagokról is. Nem hallgathatjuk azonban el a keddi egybevágó előadást: (Egy rossz ember), mely mind végig a legjobb kedélyben tartotta a közönséget, s sikeresen közreműködtek főleg Hetényi és Rasztolics Laura, s különösen ez utóbbi méginkább meggyőzött bennünket művészi tehetségéről. A többi szereplők is szépen működtek, s örömmel tapasztaltuk eddig, hogy a tagok egyáltalán jól betanulva szerepeiket, igyekeznek egybevágó játékot produkálni. Részünkről csak üdvözölhetjük e társulatot, melyhez hasonlóval Ujhely már régóta nem találkozott, s az elismerés bizonyára semmi tekintetben sem fog elmaradni, csak jó darabok jöjjenek színre. Erre nézve egyébiránt szintén megnyugtatót kaptunk. s főkívánatunk e tekintetben az, hogy Szegedi életrevaló társulata Ujhelyben ne csatlakozzék!

Ezuttal már azt is mondhatnók: „ad reviv-

van az írva, hogy „ami késik, nem mulik.“ Had-nevessen az a — kettő!

— Muszi, gyerünk egy „halb seidli“-ra!

— Van pénzed, Szuzsi?

— Bagoly, ha nem volna, nem hívnálak, — ugy is tudom, hogy egy írva pótrának sem vagy ura.

— Akkor nem bánom, — volt a Muszi hamaros válasza.

— Szuzsimuzsi, gyere már te is egyszer velünk.

Poétánk ábrándosan emelte fel nagy sötét szemeit az előtte pislákoló Szuzsi meg Muszira, azután egy kukkot sem ejtve, olyan kacskaringós sorokat kezdett pennájával szántani az akkor is előtte fekvő papirosra, hogy Szuzsi meg Muszi jónak látták „kereket oldani.“ Még az ő hátukat is megtalálná „irni.“

„Sohse unszold!“

„Bolond volnál, ha hírad.“

„Hadd lovagoljon a kopasz Parnassuson. Ott ugyan éhen is meghalhat.“

„Már mink majd csak Bachus bátyánkat keressük fel. Negyven vasért éppen két itcze dukál. Ha az ember ennyiért megfizet, azután már kontóra is kap. Annál több jut, ha ketten megyünk.“

Ilyen megjegyzések közt hagyták magára Szuzsi meg Muszi, Szuzsimuzsit. Pedig ugy szerette mindenik, mint akár önmagát.

Szuzsimuzsi azonban egy csöppet sem haragudott a pikant megjegyzésekért. Ő sem szerette amazokat kevésbé, mint önmagát. Hanem azért mégis megtette, hogy midőn a Szuzsi meg a Muszi léptei elhangzottak, zsebébe dugta azt a verset, melyet éppen most komponált azután elfújta a gyertyát, s módosan kiballagott; csak midőn az ajtót bezárta maga után, mondá el egy párszor: „Csak rajta, men-jetek!“ Ő pedig másfelé vette az útját. . . .

[Folytatása köv.]

dere: ha a coulissák mögötti harsona taps, s a tetszés cikornyás nyilvánulása meg nem állítva benünket még egy pillanatra. Nem emlékszünk már, mely alkalommal; de annyi igaz, hogy egyszer a közönség csak azt vette észre, hogy ha ő nem tapsol, hát majd tapsolnak — bent. Ez olyanforma ügyesség, amit a közönség csak maga szeret gyakorolni utmutatásra egyáltalán nem vágyik. Kérjük azért ezt a jövőre elhagyni; mert a színbodon szeretjük a szép játékot, de a coulissák mögött is szeretjük a halotti csendet. Hanem azért, csak bérleni Szegedy társulata megérdemli.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

Nyilt-tér.

— E rovatban közlöttökért a beküldők felelősek. —

Legelő árverési hirdetés. A bodrog-kistaludi közalap: uradalom részéről közhírré tétetik, hogy a Zemplénmegye Bodrogh-Kisfalud és Szegi-Longh községek határaitban kebelezett közalapítványi bodrogh-kisfaludi „Galambos“ nevű erdőosztályban mintegy 170 hold területen a legeltetési jog, 3 évi vagyis az 1875 évi márcziushó 19-től az 1878. évi márcziushó 18-ig nyuló bértartamra a folyó évi márcziushó 19-én d. e. 10 órakor Bodrogh-Kisfaludon az erdővédi urad. lakházban nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek azonnali fizetés és felsőbb jóváhagyás fentartása mellett ki fog hasznóbéreltetni; az árverés előtt a szokásos 10%-től bánatpénz képzésben minden árverezőt leteendő.

Zárt, kellőleg felszerelt 10% bánatpénzzel s bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok, melyekben a megígért összeg szám és betűvel kiirandó, csak az árverés előtt fogadtatnak el; Utóigéretnek avagy feltételes ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

M. kir. alap. erdőgondnokság.
Sajó-Ládán, 1875. évi február 28.

Landerer Arthur,
erdész.

Hirdetés. A nagyméltóságú vallás- és közoktatási minisztérium f. é. 3692. sz. a. kelt engedélye alapján, a szepesi-püspökség és káptalan közös tulajdonához tartozó s Olasz-Liszka városában fekvő 11. 186. 204 és 424 össz. számú házak, 1875. évi márczius 24-én nyilvános árverés útján örök áron el fognak adni, miről venni szándékozók azzal ériesítettnek, hogy az árverési feltételeket a liszcai tisztartói hivatalnál betekintheik.

Löcsén, 1875. márczius 1-én.

Kézmárszky Brúnó,
püsp. urad. igazgató.

Ifjabb Jancsó Gyula telekkönyvi irnok ur Füzesvári Béla ur által lovagias elégtételre hivatván fel, miután ezt megtagadta, Füzesvári Béla ur öt f. évi februárhó 10-én arczul ütötte. Nevezett Jancsó Gyula irnok ur, hogy gyávaságát elpalástolja a közönség előtt, azt hirtel el, hogy az arczulcsapás alkalmával hátulról két izmos kar tartotta fogva, ezen állítása Serák Ferencz ur egyedül jelenvolt érdektelen tanúnak a kir. járásbírótság előtt f. hó

5-én tett vallomása által megezáfoltatott, — s így elégtételt a bíróság előtt kereső Jancsó urnak gyávasága nyilvánvaló ténynek, — s azon állítása, hogy az arczulcsapás rajta tulnyomó erőszakkal hajtatott volna végbe, merő hazugságnak bizonyult.

Ifjabb Jancsó Gyula irnok ur tehát a nyilvánosság csálhatlan ítélő széke elé azon reményben állittatik, hogy a közvélemény tudni fogja: vajjon egy majdnem 60 éves fedetlen jellemű ösz férfiú bíró előtt — hit alatt tett vallomásának, vagy egy köztudomás szerint henczegő, poltron fráter szószátyárkodásának adjon-e hitelt? — Különbén a nagy közönség érteni fogja azt is, hogy egy önmagá-meggyalázó gyáva férfi megfenyítésére — az eszközöket nem szokás megválogatni.

Sátoralja-Ujhely, 1875. év márczius 6-án.

Roskovics I.,
ügyvéd jelölt.

Hirdetés. A tokaj-hegyaljai szőlőiskolából a tavasszal következő fajju, jól gyökerezett szőlő vesszők fognak eladatni:

1. furmint 2 éves	100 db. 4 frt.
2. ugyanaz 4—5 éves	” 6 ”
3. balafant 2 éves	” 4 ”
4. hárslevelű 2 éves	” 4 ”
5. muskatal 2 éves	” 6 ”
6. tramini veres és fehér	” 6 ”

7. risling 2 éves 100 db. 6 frt.
8. vegyes hegyaljai fajok ” 4 ”
Megrendeléseket tehetni a tokaji szőlőiskolánál, honnan a küldemények jól csomagolva s begöngyölve bárhova elszállíthatók. Csomagolási díj 100 darabtól 25 kr. számítatik.
Tokaj, 1875. mártius 1.

Szőlőiskola igazgatóság.

Alulírott földbirtokrai kölcsönök közzvetítésére biztatván meg, — midőn ezt a t. cz. földbirtokosoknak figyelmébe ajánlja, — egyuttal a kölcsönt igénybe vevőknek becses tudomásukra hozza, hogy a kölcsön-tőke 32 év alatt 7% százalékos visszafizetésével védképen letörlesztetik, s hogy a kölcsönvevők a birtokra vonatkozó okmányokon kívül semmi költséget fedezni nem kötelesek, a mérsékelt közzvetítési díjt is csak a kölcsön megkapása után tartoznak fizetni.

Ajánlván a kölcsönnek gyors kieszközését, a földbirtokosok becses megbizását tisztelettel kéri:

1—18 **Schön József, S.-a.-Ujhelyben.**

Első bécsi

KARTON-NYOMDAGYÁR

sátoralja-ujhelyi 27 kros fiókja.

Tisztelettel van szerencsénk tudatni, hogy több oldalról nyilvánított óhajtsanak megfelelőleg;

Sátoralja-Ujhelyben egy fiókraktárt

állítottunk fel legjobb hitelű bécsi gyári üzletünkben, melynek vezetésével

SCHÖN SÁNDOR urat biztuk meg,

és az abban találtató különféle cikkek, melyeknek minősége- s szilárdságáról mindenkor kezeskedünk, egyenlő árban

27 krjával

válogatva darab-, rőf- és páronként kaphatók.

Gazdag választéku áru-raktárunk kicsinyben összefoglalva a következő: **Kosmanosi és francia perkál, ingkelme és jakonet butorczioc** mindenféle színben, fehér **hálófüggönyök**, török **hálókabátszövetek**, sima vonalzott és skót koczkás **gyapju-ruhakelmék** és **flanell-barchetek**, **popelin**, **rips**, **diagonal** mindenféle színben, **imitations** és **palernos**, továbbá $\frac{1}{4}$ és $\frac{3}{8}$ **vásznak** minden kigondolható nemben, valamint mangorolatlan **fonalvász**, **székcreas**, **házi bőr** és **családi vászon**, fehér **atlasz-grádlí ágyneműekhez**, színes **ágy-kanavász**, **len-damaszt törülközők** és **asztalkendők**, **mátrác** és **sofa-grádlí** $\frac{1}{4}$ és $\frac{3}{4}$ széles fehér **chiffon** és **ingekhez való sirting**, **párnatokok**, és nehéz **nanking selyem nyakravalók** és **collierek** mindenféle foglalmányban, férfiak és nők részére, férfi és női **harisnyák**, **keztük**, len és batiszt **zsebkendők**, különösen mindennemű **kézmű- és szövött-áruk**, továbbá mindenféle **nehéz és széles moire**, **creditor**, **fail**, **atlasz- és bársony-szallagok**, valamint minden e nembe vágó cikkek, női **pipere** s **confectio-tárgyak**; minden igyekezetünk oda leendő irányozva, hogy mindenkor a legújabb és izlésteljes tárgyakkal szolgálhassunk. Emellett fiókraktárunkban egy külön osztályt rendezünk be, melyben minden Bécsből eszközöndő bizomány költségmentesen, csupán a postaköltségek megtérítése mellett, t. vevőink érdekében teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan és legjobban eszközöltetnek.

Szíves pártolást kérve, maradunk teljes tisztelettel

első bécsi

karton-nyomdagyar

S.-a.-Ujhelyben, Schön Sándor urnál.

1—19.

MENETREND

a magyar-északkeleti és magyar-gácsországi vasut vonalain.

Szerencsről M.-Sziget felé.

Csatlak.	A m. k. államvasp. udvar	
	Pesten	ind. 10 ó. 30 p. este 7 ó. 30 p. regg.
Szerencs	Miskolcz	ind. 7 ó. 42 p. reggel 1 ó. 41 p. d. u.
	Szerencs	érk. 8 ó. 43 p. reggel 3 ó. 27 p. d. u.
S.-a.-Ujhely (eb.)	zserencs (ebédlő)	ind. 9 ó. 5 p. délelőtt 3 ó. 59 p. d. u.
	S.-a.-Ujhely (eb.)	érk. 11 ó. — délelőtt 5 ó. 44 p. d. u.
Csap	ind.	11 ó. 30 p. délelőtt 6 ó. 30 p. este
	érk.	1 ó. 49 p. délután 8 ó. 31 p. este
Bátyu	ind.	2 ó. 10 p. délután 8 ó. 51 p. este
	érk.	3 ó. 2 p. délután 9 ó. 53 p. este
M.-Sziget (eb.)	Királyháza (eb.)	ind. 5 ó. 59 p. délután 1 ó. 29 p. éjjel
	M.-Sziget	érk. 6 ó. 24 p. este 2 ó. éjj. 10 ó. 42 p. d. e.
	M.-Sziget	érk. 9 ó. 19 p. este 5 ó. 26 p. reg. 1 ó. 48 p. d. u.

M.-Szigetről Szerencs felé.

Csatlak.	M.-Sziget	ind. 6 ó. 55 p. reg. 9 ó. 24 p. este 11 ó. 31 p. d. e.
	Királyháza	érk. 9 ó. 50 p. d. e. 12 ó. 50 p. éjjel
Bátyu	fi.	10 ó. 23 p. d. e. 1 ó. 30 p. éj. 2 ó. 31 p. d.
	ind.	1 ó. 27 p. d. u. 5 ó. 26 p. este
Csap	érk.	2 ó. 9 p. d. u. 6 ó. 8 p. reggel
	ind.	2 ó. 31 p. d. u. 6 ó. 28 p. reggel
S.-a.-Ujhely (eb.)	érk.	5 ó. 8 p. — délután 8 ó. 30 p. reggel
	ind.	5 ó. 45 p. d. u. 9 ó. 21 p. délel.
Szerencs (ebédlő)	Szerencs	érk. 7 ó. 48 p. este 11 ó. 2 p. délel.
	indul	8 ó. 4 p. este 11 ó. 27 p. d. e.
Miskolcz	indul	9 ó. 4 p. este 1 ó. 5 p. d. u.
	A m. k. államv. udvar	
Pesten	érk.	6 ó. 30 p. reggel 6 ó. 50 p. este.

Debreczenből Királyháza felé.

Debreczen (ebédlő)	ind. 4 ó. 12 p. d. u. 4 ó. 4 p. reggel
Nagy-Károly	indul 8 ó. este 6 ó. 42 p. reggel
Szathmár	indul 10 ó. 3 p. éjjel 8 ó. 23 p. reggel
Királyháza (eb.)	érkezik 12 ó. 31 p. éjjel 10 ó. 3 p. d. e.

Királyházáról Debreczen felé.

Királyháza (eb.)	indul 3 ó. 12 p. éjjel 2 ó. 56 p. d. u.
Szathmár	indul 6 ó. 12 p. reggel 5 ó. 4 p. délután
Nagy-Károly	indul 8 ó. 17 p. reggel 6 ó. 33 p. este
Debreczen (eb.)	indul 11 ó. 50 p. d. e. 9 ó. 7 p. este

Bátyuról Munkács felé.

Bátyu	indul 3 ó. 12 p. délután
Munkács	érkezik 4 ó. 23 p. délután

Munkácsról Bátor felé.

Munkács	indul 11 ó. 49 p. délelőtt
Bátor	érkezik 1 ó. — délután

Sátoralja-Ujhelyből Kassa felé.

Ujhely	ind. 6 ó. 9 p. este 3 ó. 11 p. éjjel 8 ó. 57 p. reg.
érk.	6 ó. 45 p. este 9 ó. 33 p. d. e.
L.-Mihályi (eb.)	ind. 7 ó. 15 p. este 9 ó. 48 p. d. e.
Kassa	érk. 9 ó. 44 p. este 6 ó. 46 p. este 12 ó. 13 p. d. u.

Kassáról Sátoralja Ujhely felé.

Kassa (ebédlő)	indul 5 ó. 11 p. reggel 1 ó. 31 p. d. u.
Nyomatott a „Zemplén“ könyvnyomdájában S.-a.-Ujhelyben.	

L.-Mihályi (eb.)	érk.	7 ó. 40 p. reggel 4 ó. 10 p. d. u.
	ind.	8 ó. 20 p. reggel 4 ó. 54 p. d. u.
	S.-a.-Ujhely	érk. 8 ó. 56 p. reggel 5 ó. 30 p. d. u.

Ungvárról Nyiregyháza felé.

Ungvár	ind. 12 ó. 11 p. d. u. 4 ó. 39 p. reg. 7 ó. 2 p. este
Csap	érk. 1 ó. 30 p. d. u. 5 ó. 53 p. reg. 8 ó. 16 p. este
ind.	2 ó. 41 p. délután
Kis-Várda	ind. 6 ó. 40 p. reggel 4 ó. 20 p. délután
Nyiregyháza	érk. 10 ó. 17 p. d. e. 6 ó. 46 p. este

Nyiregyházáról Ungvár felé.

Nyiregyháza	indul 6 ó. 47 p. este 8 ó. 20 p. reggel
Kis-Várda	indul 11 ó. 38 p. este 11 ó. 38 p. délelőtt
Csap	érk. 10 ó. 18 p. este 1 ó. 19 p. délután
ind.	2 ó. 51 p. d. u. 6 ó. 43 p. reg. 9 ó. 24 p. este
Ungvár	érk. 4 ó. 10 p. d. u. 7 ó. 57 p. reg. 10 ó. 38 p. este

Mező-Laborez felől Legenye-Mihályiba.

Mező-Laborez	ind. 4 ó. 21 p. reggel 10 ó. 36 p. délel.
Homonna	érk. 5 ó. 44 p. reggel 12 ó. 34 p. délután
Homonna	ind. 5 ó. 52 p. reggel 12 ó. 55 p. délután
Nagy-Mihály	ind. 6 ó. 38 p. reggel 2 ó. 25 p. délután
L.-Mihályi	érk. 8 ó. 10 p. reggel 4 ó. 29 p. délután

Legenye-Mihályi felől Mező-Laborezra.

L. Mihályi	ind. 7 ó. 10 p. este 1 ó. 1 p. délután
Nagy Mihályi	ind. 8 ó. 46 p. este 3 ó. 42 p. délután
Homonna	érk. 9 ó. 33 p. este 4 ó. 50 p. délután
Homonna	ind. 9 ó. 41 p. este 5 ó. 5 p. délután
Mező-Laborez	érk. 11 ó. 2 p. éjjel 7 ó. 12 p. este

Sátoralja

Előfiz.

Egész évre

Félévre

Negyedévre

Bérlés

csak ism.

fogad.

A kézirat

A nyilt-tér

három díj

sor díj

Mezős

Mezős

képviselő-

lap 8. 9.

legalább sz

lítani, az

előzménye

a mint ö

jónak látt

közlemény

„Egyetért

Károlynak

rágalmazt

Ezer

piszkolódó

tetszett eg

mint az A

de nem ka

nevű ujhe

hirt terjes

„Egyetért

seget, —

táskor, pe

Károlynak

ezer firtér

nak nevez

lem egy hi

ist so den

lelvén 60

hogy ezut

lálja több

nyosan je

czát had

Mez

azonban,

hamisan

viselt dol

képviselő

irtam, me

szám íban

sem elada

talában s

M. ur szo

Az

lent tudós

ban, s

2-ik pont

hú; ki v

huzás

Kö

mellett l

hogy ő a

tározva,

volt szük

De

feltevésb

madom,

A reá né

7 hó mul

egy nem

vidéki he

ségére el

érvekkél

a tárgyla

mel fogla

lenne, ak

hazai köz

Hét

ben már